

Odpověď: Zajistiti společnost před možností opětného spáchání zločinu — resp. vyloučiti nepolepšitelné zločince ze společnosti, když ne již trvale, tož alespoň na dobu značně dlouhou (minimum pro první případ 5 let, při opětném odsouzení pro živn. zločin 10 let).

Zajímavý v tomto sešitě je též článek Dr. *Hulse-a*, *Unfallfürsorge für Strafgefangene*. Spisovatel pojednává o pojišťování osob uvězněných v příčině úrazu dle něm. říšského zákona ze dne 30. června 1900. Zákon ten vztahuje se na trestance v užším slova smyslu a na osoby v donucovacích pracovnách, polepšovnách a podobných ústavech, jakož i na ty, jež dle zákonných a policejních předpisů při pracích lesních a obecních jsou zaměstnány (tedy i na děti v nucené výchově v ústavech). Úraz musil se státi při práci, při níž i svobodní dělníci dle zákona pojištění by byli bývali a poraněný nesmí si úraz úmyslně sám přivoditi. Zavínil-li úraz činem trestným neb disciplinárním předpisům podléhajícím, přikáže se po případě renta tuzemským jeho příbuzným. Pojištěnému se poskytují v případě úrazu: lékařská pomoc, léky a jiné pomůcky léčebné (berle, chránidla atd.) jakož i renta, jež však 300 M ročně nesmí přesahovati. Při zabití vyplácí se renta vdově a dětem (ne více než 270 M); vdá-li se vdova, dostává odbytné rovnající se tříletému obnosu renty. — Z dalšího bohatého obsahu uvádíme: *Ein Betrag zur Kenntnis des grossstädtischen Bettel- und Vagabundenthums*, psychiatrická studie Dr. Karla *Bonhoeffera*; *Über Hexenprocesse*, pojednání *Bartolomäusa* v Krotoschině; Dr. Ant. *Schlecht*, *Die Stellung des »Unlauteren Wettbewerbes« im System des Strafrechts*; Dr. Otto *Levis*, *Strafrechtliche Behandlung jugendlicher Personen*.

Pk.

Schweizerische Zeitschrift für Strafrecht. Ročník XIII. (1900). Obsah vědecký velice chudý. Zmínku zasluhuje článek *Stoossův* »Was ist Kriminalistik?« a odpověď *Grossova* »Zur Frage der Kriminalistik«. Gross tu hájí, že věda jím založená je samostatnou, a podstata její že spočívá ve studiu realii práva trestního, inkusivně člověka jako předmětu (zločince) a jako podmětu (soudce, znalec, svědek).

Ve 3. a 4. sešitě je pojednání prof. Dra. *Hitziga* o Mommsenově římském právu trestním a zajímavý článek Theodora *Rittlera*: »Ist Anstiftung und Beihilfe zum Selbstmord nach oest. Rechte strafbar?« práce to trestního semináře na vídeňské universitě. Spisovatel rozebírá jednotlivá učení, jež možno shrnouti ve tři skupiny. 1. Rainer a Frühwald jsou toho názoru, že jedná se tu o spoluvinu na vraždě; podobně i Binding při návodcovství k sebevraždě. 2. Proti tomu Vesque, Geyer, Finger a Janka, že pomocnictví a návodcovství při sebevraždě je dle panujícího práva beztrestno. 3. Sprostředkovacím je učení Passy-ho, Kudlera, Herbsta, Wesselyho a Lamasche, že jedná se tu o případ § 335 (431) r. tr. z., názor to sdílený též soudem kassačním. — Věcnou kritikou uvedených učení dospívá spisovatel k závěru, že návodcovství i pomocnictví k sebevraždě nemohou ani jako vražda, neb spoluvina na ní, ani jako delikty dle § 335. resp. 431. r. tr. z. býti pojímány, že jsou beztrestny. Se stanoviska kriminální politiky doporučovalo by se ovšem stanoviti samostatný delikt.

Pk.

Archiv für Kriminal-Anthropologie und Kriminalistik. V. svazek (sešit 1. a 2.). Z bohatého obsahu upozorňujeme na velice cenné pojednání svob. pána Dr. *Schrenck-Notzinga*: »Die gerichtlich medicinische Bedeutung der Suggestion«, jenž jest spracováním jeho přednášky na druhém mezinárodním sjezdu pro experimentální a therapeutický hypnotismus v Paříži (srpen 1900). Činy trestné sem spadající rozdělit lze ve tři skupiny: 1. zločiny na hypnotisovaných, 2. zločiny spáchané pomocí hypnotisovaných, 3. zločiny přivoděné suggestcí ve stavu bdění. — Hypnotism od suggestce přesně nutno dělit. Při hypnose setkáváme se vždy se symptomy spánku, jinak však

při suggestci, jež spočívá v omezení činnosti associační na určité obsahy vědomí, přivoděném toliko tím, že paměť a fantasmie tak jsou zaujaty, že vliv protipůsobících představ je oslaben neb porušen, čímž dáno je zvýšení intensity suggerovaného obsahu vědomí t. j. abnormální sesílení schopnosti představovací. — Pokud deliktů na hypnotisovaných se týče, jedná se tu předem o delikty proti mravopoctnosti, delikty majetkové jsou tu velice řídkými, častějším je kulposní ublížení na těle, jež způsobeno bylo nezkušenými hypnotiséry. Celkem však nutno prohlásiti, že nebezpečí zločinného vykořistění osob hypnotisovaných je nepatrné. — Při deliktech spáchaných pomocí hypnotisovaných není ve vědě jednotného názoru, jedni možnost jejich vůbec popírají (Fuchs, Benedikt), druhí význam jejich přeceňují (Liégeois a Liébault). Ač není možnost deliktů takovýchto vyloučena, jednati se tu může o případy velice vyjimečné pomocí osob obzvláště k hypnose náchylných. — Daleko větší význam však než hypnosa má po kriminalistu suggestce ve stavu bdění, jež dosud nedošla dostatečného povšimnutí. Suggestce může míti veliký vliv na výpověď svědeckou bona fide učiněnou (na př. 18 křivých svědectví v processu Bertholdově), veliký je pak zejména význam její při větších sporech veřejným tiskem sledovaných (psychické epidemie). Osoby k zločinu náchylné vlivem suggestce snadno k zločinu mohou býti svedeny (případ Santerův v roce 1899). — Celkem však nutno prohlásiti, že pro osoby s vyvinutým mravním charakterem není tu nebezpečí, naproti tomu snadno podléhají hypnose i suggestci osoby dětinské, psychopaticky méně cenné, hysterické, duševně slabé, ethicky defektní, vůbec osoby, u nichž možnost odporu je nepatrná.

Pro soudce vyšetřujícího velice poučný materiál obsahuje Grossem uveřejněný praktický případ »Der Raubmord an Johann Saubart« (rozsáhlý důkaz indiciemi). Zajímavý je též článek *Näcke-ův*, »Die forensische Bedeutung der Träume«.

Pk.

Der Gerichtssaal, časopis pro trestní právo v nejširším smyslu slova (vycházející ve Stuttgartě, vydavatel Dr. M. Stenglein), přináší v šes. 1., 2. a 3. svazku 58. obsáhlé pojednání Dra. A. Webra: Darstellung der Defraude nach Reichsrecht, insbesondere in ihrem Verhältnisse zum Betrüge. De f r a u d o u rozumí spisovatel takové protizákonné a trestem stíhané činění neb opominutí, kteréž směřuje ku zkrácení dávek veřejných a tím ku poškození zákonného příjmu státní pokladny. Vypočítav jednotlivé druhy defraudy v něm. říšském zákonodárství se vyskytující, rozebírá autor objektivní i subjektivní skutkovou povahu její, při čemž dospívá k výsledku, že defrauda předpokládá pojmově v i n u pachatelovu, a zavrhuje tudíž opáčný názor oněch, kteříž vidí v defraudě jen delikt f o r m á l n ý. — V dalším obsahu svého pojednání zabývá se spisovatel jednotlivými tresty na defraudu položenými (zvl. konfiskací a peněžitou pokutou), pak otázkou zpětiství a promlčení, načež přechází ku theoreticky i prakticky, a to jak de lege lata tak i de lege ferenda (také pro právo rakouské) důležité stránce, totiž ku poměru defraudy a p o d v o d u. Předmět útoku je dle výkladů spisovatelových v obou případech cizí majetek, avšak pokud jde o defraudu, vždy jen majetek státní, a to pouze takový, jehož stát nabyt na základě svých práv vysostních, z titulu práva veřejného, nikoli jako subjekt soukromoprávní. Defrauda směřuje po stránce o b j e k t i v n é vždy ku zkrácení eráru a nelze tudíž spatřovati v ní pouhé přestoupení zákazu, tudíž tak zv. bezpráví policejní. Ovšem bývá majetkové poškození státu defraudou často povahy pouze n e g a t i v n é: nenastane totiž zvýšení majetku státního, kteréž by dle zákonného běhu věci nastati mělo. — Podvod předpokládá l s t i v é činění, jehož defrauda nutně nevyžaduje. Po stránce subjektivné pak vyhledává podvod úmyslu z i š t n é h o, kdežto defrauda i z jiného motivu spáchána býti může, na př. neohlásí-li cestující věc clu podléhající z pouhého pohodlí. Z toho je patrné, že defrauda je v jistém směru širší, v jiné příčině však užší pojem než podvod a že některé, nikoli ale všechny případy defraudy lze pojmově subsumovati pod ustanovení